

Katedra sociálních věd

Filosofická fakulta, Univerzita Pardubice

POSUDEK OPONENTA NA DIPLOMOVOU PRÁCI

TÉMA: MEDICÍNSKO ANTROPOLOGICKÁ STUDIE: ČLOVĚK A JEHO KAŽDODENNÍ BOJ S NÁDOROVÝMI ONEMOCNĚNÍMI

AUTOR: Bc. Lucie KNYTLOVÁ

VEDOUČÍ DP: PhDr. Lívía Šavelková, Ph.D.

OPONENT DP: PhDr. Adam Horálek, Ph.D.

Autorka předkládané práce si zvolila velmi náročné téma – teoreticky, metodologicky i psychicky – a to boj s nádorovým onemocněním. Autorka v metodologii uvádí, že se jedná částečně o autobiografii, resp. o biografii lidí z jejího blízkého okolí, což samozřejmě výrazně ovlivňuje etiku její pozicionality ve výzkumu i při prezentaci dat. Přesto práci považuji za zdařilou.

Jedná se primárně o vizuálně-antropologickou práci, doplněnou samotným textem. Text diplomové práce je v rozsahu cca. 55 normostran, tedy po formální stránce je v pořádku. Autorka pracuje s Goffmanovým konceptem stigmatu, Foucaultovou biomocí a Salyeho teorií stresu. Přestože se jedná spíše o narativní antropologii založenou na filmové dokumentaci zvoleného terénu, a tedy založenou na interpretaci dat, považuji relativně zdařilé uchopení z výše zmíněných teoretických perspektiv, byť ty mohly být v práci více zapracovány a elaborovány.

Práce je dostatečně protknutá úryvky z rozhovorů, a přestože se nejedná o příjemné čtení, obsahuje mnoho zajímavých postřehů a pohledů zkoumaných subjektů. Naopak v interpretaci se autorka velmi často pouští k nepříjemně subjektivním a emotivním tvrzením, které jsou dány její vlastní zainteresovaností v tématice a vztahem k jednomu ze zkoumaných lidí (např. s. 55). Přestože je tento způsob psaní lidsky pochopitelný, není akademicky ani antropologicky akceptovatelný.

Jazyková úroveň práce by zasloužila větší pozornost autorky. Přestože text se čte relativně dobře, objevuje se v něm množství laických, nespisovných a jiných v odborné práci nevhodných termínů a obrátů (např. „téma okolo rakoviny“; „díky chemoterapii si odnesla vedlejší následky“ apod.), o překlepech nemluvě. Autorka hned v úvodu jazykově necitlivě mluví o „onkologických nemocných“, což je samozřejmě jazykově špatně, přitom se jedná o ústřední pojem práce (správně by mělo být „onkologicky nemocní“). Kvalitu práce to samozřejmě snižuje.

Práce s literaturou je na diplomovou práci výrazně podprůměrná. V samotném seznamu literatury autorka nedrží být jakýkoliv jednotný citační vzor, práce nejsou seřazeny abecedně a nelze ani určit u některých zdrojů, co je jejich titulem. Navíc citování v samotném textu pokulhává a minimálně v jednom případě neuvádí ve zdrojích citovaného Diefenbacha a Leventhala (1996), viz s. 30.

Vizuální část práce (film) je přibližně 25 minut dlouhá. Po technické stránce nemám k filmu žádné výhrady. Oceňuji nenásilnou formu rozhovorů a výpovědní hodnotu též v rovině pocitů informantů. Zatímco v textové práci subjektivitu autorky lze kritizovat, domnívám se, že jako částečná

autobiografie (člověka, jehož život ovlivňuje onkologické onemocnění nepřímo přes blízké) je film zdařilou částí diplomové práce.

Po zvážení výše zmíněných negativ textové části, ale též kvalitních etnografických dat, vizuální části práce a reflexivity autorky doporučuji práci k obhajobě a **navrhuji hodnocení C**.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Horálek', with a long horizontal stroke extending to the right.

V Pardubicích dne 16. 1. 2019

PhDr. Adam Horálek, Ph.D.